

Oznaka poročila: ARRS-RPROJ-ZP-2015/162

ZAKLJUČNO POROČILO RAZISKOVALNEGA PROJEKTA

A. PODATKI O RAZISKOVALNEM PROJEKTU

1. Osnovni podatki o raziskovalnem projektu

Šifra projekta	J6-4112
Naslov projekta	SLOVENCİ V JUGOSLOVANSKI DIPLOMACIJI IN V ZUNANJEPOLITIČNEM DELOVANJU 1941?1980: ODPRTA VPRAŠANJA IN RAZISKOVALNE PERSPEKTIVE
Vodja projekta	17051 Jože Pirjevec
Tip projekta	J Temeljni projekt
Obseg raziskovalnih ur	8427
Cenovni razred	B
Trajanje projekta	07.2011 - 06.2014
Nosilna raziskovalna organizacija	1510 Univerza na Primorskem, Znanstveno-raziskovalno središče Università del Litorale Centro di ricerche scientifiche
Raziskovalne organizacije - soizvajalke	2404 INŠTITUT NOVE REVIJE, zavod za humanistiko
Raziskovalno področje po šifrantu ARRS	6 HUMANISTIKA 6.01 Zgodovinopisje
Družbeno-ekonomski cilj	11. Družbenopolitični sistemi, strukture in procesi
Raziskovalno področje po šifrantu FOS	6 Humanistične vede 6.01 Zgodovina in arheologija

B. REZULTATI IN DOSEŽKI RAZISKOVALNEGA PROJEKTA

2. Povzetek raziskovalnega projekta¹

SLO

Medvojna vpetost v protifašistično koalicijo, povojni boj za meje, spor s Sovjetsko zvezo, oblikovanje neuvrščene zunanje politike in preseganje svetovne bipolarnosti ter povezovanje Slovenije s srednje- in zahodnoevropskim prostorom so bili ključni politični, ideološki in gospodarski dejavniki, ki so narekovali dejavnost slovenskih diplomatov znotraj jugoslovanske

diplomacije. Glede na našete dejavnike je bila raziskava razdeljena na tri raziskovalne sklope: Prvi sklop je bil posvečen diplomatskemu delovanju Slovencev v smeri skupnega antifašističnega angažmaja z zahodnimi zavezniki, Sovjetsko zvezo in odporniškimi gibanji v sosednjih regijah v času druge svetovne vojne, s čimer je bilo povezano tudi vprašanje povojne revizije državnih meja. Na podlagi arhivskih virov in ustnih pričevanj je projektna skupina rekonstruirala delovanje Slovencev (E. Kardelj, J. Vilfan, A. Bebler, I. Pustišek, A. Vratuša, F. Zwitter, D. Kermauner, D. Černež idr.) pri diplomatskem boju na mirovnih konferencah v Parizu in Londonu.

Drugi sklop je obravnaval obdobje po sporu s Sovjetsko zvezo leta 1948, ko je začela Jugoslavija intenzivno iskati svoj prostor v mednarodni politiki in ga našla v gibanju neuvršenih držav. V tem kontekstu je bila posebna pozornost namenjena vlogi E. Kardelja pri navezovanju stikov s skandinavskimi socialdemokrati in socialisti v petdesetih letih ter vlogi Slovencev na pomembnih položajih v zunanji politiki Jugoslavije in v mednarodnih organizacijah (A. Bebler, J. Vilfan, J. Brilej, A. Vratuša, J. Stanovnik idr.) ter pri vzporednem nastajanju bloka neuvršenih držav.

Tretji sklop je bil namenjen zunanjepolitični dejavnosti na ravni republike Slovenije, ki jo je omogočila ustava SFRJ iz leta 1974. V ta okvir je bila vključena raziskava geneze delovanja Delovne skupnosti Alpe-Jadran, dinamik v čezmejnih in tudi v notranjepolitičnih odnosih v Jugoslaviji ter analiza izvajanja slovenskega zunanjepolitičnega interesa na področju varovanja slovenskih manjšin, mednarodnega ekonomskega sodelovanja, tajnega sodelovanja z Izraelom in vprašanja dokončnega reševanja odprtih mejnih vprašanj s sosednjo Italijo (Osimskimi sporazumi).

Projektna skupina je opravila enega prvih sistematičnih pregledov slovenskega diplomatske zgodovine druge polovice 20. stoletja. O tem pričajo objave znanstvenih člankov v indeksiranih revijah in v več tujih jezikov prevedena monografija J. Pirjevca »Tito in tovariši«, ki temelji tudi na izsledkih tega projekta. V izmenjavo znanstvenih izsledkov so člani projektne skupine pritegnili tudi vrsto tujih strokovnjakov, ki so sodelovali na mednarodni znanstveni konferenci »Titova Jugoslavija kot diplomatski odziv 20. stoletja/Tito's Yugoslavia as a Diplomatic Challenge of the 20th Century« (Koper, 2012) in/ali objavili svoje članke v tematski številki revije *Annales, Series Historia et Sociologia* (4/2014), v celoti namenjeni jugoslovanski zunanji politiki.

ANG

The participation in the anti-fascist coalition during WWII, the postwar struggle for revision of the state borders, the split with the Soviet Union, the formation of the foreign policy of non-alignment and the surpassing of the global bipolar reality, and Slovenia's cooperation with central and western Europe were the key political, ideological and economic factors that shaped the engagement of Slovene diplomats in the Yugoslav diplomatic corps. In view of all these factors our research project was divided into three research sections.

The first addressed Slovene diplomatic activities related to the anti-fascist struggle and the cooperation with the Western Allies, the Soviet Union, and resistance movements in the neighbouring regions during WWII, as a result of which Slovenes could demand a postwar revision of state borders. Having analyzed archival sources and oral testimonies, the project team reconstructed the activities of the Slovene diplomats (E. Kardelj, J. Vilfan, A. Bebler, I. Pustišek, A. Vratuša, F. Zwitter, D. Kermauner, D. Černež, etc.) attending the Paris and London Peace Conferences.

The second segment dealt with the period after the split with the Soviet Union in 1948 when Yugoslavia embarked on an intensive search for its place in the international arena and found it in the Non-Aligned Movement (NAM). Special attention was paid to the role of Edvard Kardelj, who in the 1950s established contacts with Scandinavian social democrats, as well as to the roles of other Slovenes occupying important positions in Yugoslav foreign policy and international organizations (A. Bebler, J. Vilfan, J. Brilej, A. Vratuša, J. Stanovnik, etc.) and in the then formation of the Non-Aligned Bloc.

The third section analyzed the foreign policy of the Socialist Republic of Slovenia as facilitated by the Yugoslav Constitution of 1974. The analysis included the genesis of the Alpe-Adria Working Community, the dynamics of cross-border cooperation, Yugoslavia's internal affairs, Slovenia's pursuit of foreign policy interests in the field of protection of its minorities, international economic cooperation, the secret cooperation with Israel, and the solution to unsolved Slovene-Italian border issues (Treaty of Osimo).

The project team conducted one of the first systematic surveys of the Slovene diplomatic history of the second half of the 20th century, which resulted not only in several scientific articles published in indexed journals, but also in Prof. Pirjevec's monograph *Tito in tovariši* (*Tito and the Comrades*) translated into several languages. Moreover, the project team

facilitated the exchange of scientific results by inviting a number of foreign experts to participate in the international scientific conference »Tito's Yugoslavia as a Diplomatic Challenge of the 20th Century« (Koper, 2012) and/or to publish their papers in the special issue of the journal *Annales Series Historia et Sociologia* (4/2014) entirely dedicated to Yugoslavia's foreign policy.

3. Poročilo o realizaciji predloženega programa dela na raziskovalnem projektu²

Izhodišče raziskovalnega projekta je bila ugotovitev o velikem deficitu v poznavanju slovenske diplomatske zgodovine, ki se šele v zadnjih letih konstituira kot samostojna smer znotraj slovenskega zgodovinopisja. Namen projekta je bilo razvijanje slovenskega diplomatskega zgodovinopisja, v katerem so do tedaj prevladovala posamezne študije zlasti za 19. in prvo polovico 20. stoletja, in izvedba ene prvih sistematičnih študij diplomatskega delovanja Slovencev med letoma 1941 in 1980. To časovno obdobje je bilo izbrano zaradi vrste skupnih značilnosti, ki so predstavljale zaokrožen raziskovalni problem diplomatskega delovanja Slovencev znotraj Titove Jugoslavije in emigracije, delovanje obojih pa je bilo pogojeno z enakimi okoliščinami. Kot ključne dejavnike, ki so vplivali na diplomatsko delovanje Slovencev, je programska skupina prepoznala: vpetost v medvojno protifašistično koalicijo in s tem povezani medvojni in povojni boj za revizijo obstoječih državnih meja, upor sovjetski hegemoniji po letu 1948 in iskanje lastne poti v socializem ter načinov preseganja bipolarnosti sveta, kulturno in ekonomsko sodelovanje Socialistične republike Slovenije (SRS) s sosednjimi (kapitalističnimi) državami ter širšim srednjeevropskim in zahodnim prostorom. Na podlagi naštetih dejavnikov, ki so z različno intenziteto v različnih obdobjih pogojevali diplomatsko dejavnost, je bila raziskava v okviru projekta razdeljena na tri med seboj povezane sklope: 1) medvojna dejavnost znotraj partizanskega gibanja in kraljeve diplomacije ter povojni boj za spremembo državnih meja; 2) iskanje zavezništev pri premagovanju sovjetske hegemonije po letu 1948 in začetki politike neuvrčenosti; 3) republiška zunanjepolitična pobuda po sprejetju ustave SFRJ leta 1974.

Pri obravnavi posameznih raziskovalnih vprašanj znotraj naštetih sklopov so člani projektne skupine sledili sodobnim teoretskim in metodološkim pristopom diplomatske zgodovine, gospodarske zgodovine, mednarodnih odnosov in politične filozofije. V zvezi s sistematičnim zbiranjem ustnih pričevanj nekdanjih slovenskih diplomatov so izdelali tudi svoj metodološki instrumentarij ustne zgodovine, na podlagi katerega so zbirali, analizirali in kritično objavili obsežno zbirko ustnih pričevanj trajne vrednosti. Poleg ustnih virov so bili ključni vir za raziskavo arhivski dokumenti, ki so bili v številnih primerih tokrat prvič uporabljeni za historiografske raziskave. Projektni vodja in sodelujoči raziskovalci so arhivsko gradivo zbirali v različnih državnih knjižnicah in arhivih (Arhiv Republike Slovenije; Arhiv Jugoslavije in Diplomatski arhiv Ministarstva spoljnih poslov, Beograd; National Archives and Record Administration, Washington; The National Archives, London; Rossijskij centr hranjenja i izucenja dokumentov novejšej istorii, Moskva; Riksarkivet, Stockholm; Kansalliskirjaston, Helsinki), arhivih tujih političnih strank (Arbeiderbevegelsens arkiv og bibliotek, Oslo); arhivih mednarodnih informativnih organizacij (Open Society Archivum, Budimpešta), osebnih zapuščinah (Archivio personale Amintore Fanfani, Rim) in spletnih virih (Central Intelligence Agency – Electronic Reading Room).

Izsledki raziskave dokazujejo kompleksnost delovanja slovenskih diplomatov, strokovnjakov za mednarodne odnose in drugih akterjev mednarodnega sodelovanja v obravnavanem obdobju, tako na individualni ravni v sklopu različnih mednarodnih organizacij in združenj kot znotraj korpusa jugoslovanske diplomacije. Predstavljene so bile izkušnje slovenskih diplomatov, ki so (večkrat v isti osebi) delovali v popolnoma različnih okoliščinah in položajih, od medvojnega tajnega delovanja, prek vzdrževanja obveščevalnih in prikritih stikov do najvišjih funkcij znotraj zveznega sekretariata za zunanje zadeve, kabineta predsednika Tita in mednarodnih organizacij (vodje različnih teles in komisij OZN). Z vzporedno analizo uradnih dokumentov, obveščevalnih poročil, osebnih zapuščin in podatkov iz ustnih pričevanj se je raziskovalcem ponudila redka priložnost vpogleda ne le v formalne poteze diplomatske agende, ampak tudi v način delovanja jugoslovanske diplomacije, razmerja moči in načine odločanja, odnos med notranjo in zunanjo politiko, protokol itd.

Iz mednarodnega delovanja Slovencev, ki so med drugo svetovno vojno delovali v partizanskem taboru, je razvidno, da je bila prav narodnoosvobodilna izkušnja tista, ki jih je usodno oblikovala in jih usmerila na življenjsko pot. Tako so bile posameznikom skorajda po naključju dodeljene naloge pri navezovanju in vzdrževanju stikov z odporniškimi gibanji sosednjih narodov, predvsem z italijanskim CLNAI (npr. Anton Vratuša), kjer so v tajnih okoliščinah koordinirali zapleteno razmerje interesov slovenske Osvobodilne fronte, italijanskega koalicijskega odporniškega gibanja in Kominterne, ki ga je bržkone determiniralo

žgoče vprašanje povojne revizije državnih meja. Poleg tega lahko omenimo tudi posredniško vlogo posameznih partizanskih častnikov (npr. Bogdan Osolnik) pri predaji italijanske vojske na ozemlju Ljubljanske pokrajine septembra 1943 in posledično prelomno dogajanje ob prevzemu okupatorskega režima s strani nemške vojske. Po ali še pred zaključkom vojne so nekateri pripadniki partizanske generacije na hitro postali eminentni sodelavci vidnih osebnosti, kar velja zlasti za Janeza Stanovnika in A. Vratušo, ki sta bila v neposrednem kontaktu z Edvardom Kardeljem, članom najvišjega vrha jugoslovanske nomenklature. Glede na to, da so omenjeni posamezniki na teh funkcijah sodelovali ali vsaj spremljali vse ključno dogajanje v zvezi z mirovnimi konferencami, stopnjevanjem napetosti z zahodnimi zavezniki in navsezadnje tudi s sporom s Sovjetsko zvezo, so bila njihova pričevanja zelo pomembna za razumevanje diplomatskega delovanja, od pogajanj v Parizu leta 1946, zakulisnega dela strokovnjakov v zvezi z razmejitvijo, poteka prvih zasedanj Generalne skupščine OZN, stopnjevanja hladnovojne napetosti, do izjemno napete situacije ob sporu z Informbirojem, približevanja zahodnim silam in urejanja odnosov s sosednjimi državami. Na drugi strani je sledenje diplomatskim potem Slovencev, ki so vztrajali v krogih kraljeve diplomacije (npr. Izidor Cankar, Vladimir Rybář), pokazalo na težavno razmerje med njihovo protikomunistično usmerjenostjo in politično realnostjo sodelovanja s Titovim odporniškim gibanjem po sporazumu Tito-Šubašić, ki jih je prinesel čas združevanja dveh bistveno različnih pristopov in načinov delovanja, a končno povojno prevlado nove, partijske diplomatske elite.

Izvirne ugotovitve o mednarodnih razsežnostih jugoslovanskega iskanja lastne poti v socializem kažejo na doslej malo znane vidike povezovanja z evropskimi socialističnimi in socialdemokratskimi strankami, zlasti v skandinavskih državah, ki so v nastajajočem jugoslovanskem sistemu samoupravljanja prepoznale alternativo sovjetskemu birokratskemu režimu. Na podlagi Kardeljeve kritike t. i. birokratske kaste in njegovih teoretskih spisov je med jugoslovansko stranjo ter švedskimi, norveškimi, finskimi in tudi nemškimi sogovorniki stekla intenzivna razprava, ki so jo pospešili zlasti obeti demokratizacije Jugoslavije v začetku petdesetih let. V ta čas segajo tudi prve navezave stikov z novo osvobojenimi nekdanjimi kolonijami, v prvi vrsti z Indijo, Burmo in Egiptom, kjer so se zopet v veliki meri izkazali Slovenci (Aleš Bebler, Joža Vilfan, Jože Brilej, Dušan Kveder). Skupna ugotovitev o nujnosti premagovanja ekonomsko-socialnega nesorazmerja med Severom in Jugom in nezaupanje vodilnih elit v teh državah do sovjetskega modela razvoja je iz jugoslovanskih predstavnikov v OZN (npr. Janez Stanovnik), naredilo predstavnika največjega dela svetovne populacije in hkrati večine članic OZN, ki se je v začetku šestdesetih let povezala v Skupino 77. Omenjeni procesi v mednarodni politiki so sovpadali z ustanovitvijo gibanja neuvršenih, kar pa ni potekalo, kot so pokazali izsledki raziskave, brez številnih zapletov, tako politične kot proceduralne narave, ki so jih večkrat reševali, a kdaj tudi povzročili slovenski diplomati na mestih veleposlanikov ali političnih svetnikov na ambasadah v New Delhiju, New Yorku, Kairu in drugod.

Izsledki zadnjega sklopa raziskave o delovanju SRS na področju mednarodnih odnosov se vključujejo v sodobno smer raziskovanja zunanjepolitične aktivnosti subnacionalnih entitet in drugih nedržavnih faktorjev, kar je v uveljavljenem sistemu vodenja mednarodnih odnosov na nivoju državnih vodstev precej nov pojav. Slovenskemu republiškemu vodstvu, zlasti t. i. samoupravnim telesom, je tovrstno aktivnost omogočila nova jugoslovanska ustava leta 1974, slovenski komite za mednarodno sodelovanje pod vodstvom Marjana Osolnika pa se je te naloge lotil najbolj intenzivno med vsemi jugoslovanskimi republikami. V navezavi z različnimi organizacijami (npr. Gospodarsko zbornico, večjimi bankami, podjetji, kulturnimi organizacijami idr.) in tudi posamezniki (npr. Edo Brajnik) so se razvile različne povezave, tako s predstavniki večinskih strank v sosednjih in drugih pomembnih državah (Italija, Avstrija, ZDA, Izrael), kot tudi mreža neformalnih gospodarskih predstavništev republiškega gospodarstva prek poslovne mreže Ljubljanske banke in konzorcijev podjetij na domala vseh celinah. Omenjena aktivnost, ki se je sicer še vključevala v skupno jugoslovansko notranjo in zunanjo politiko, hkrati pa je bila tudi način približevanja Slovenije evropskim integracijam in globaliziranemu svetu, je položila temelje kasnejšim procesom mednarodnega umeščanja samostojne slovenske države. Podobno lahko trdimo tudi za politiko vključevanja v evropske regionalne povezave, kot je Delovna skupnost Alpe-Jadran, ki je bila hkrati izraz slovenske »nacionalne« zunanje politike in interesov zvezne politike, pri čemer pa ne gre pozabiti na lokalne pobude po krepitvi čezmejnih stikov, ki so za več kot desetletje prehiteli geopolitično realnost razdeljene Evrope.

Pomemben rezultat projekta je tematska številka *Annales, Series Historia et Sociologia* (4/2014) z 18 izvirnimi znanstvenimi članki, njihovi avtorji pa so poleg članov projektne skupine tudi drugi domači in tuji poznavalci slovenske/jugoslovanske diplomatske zgodovine. Kot rezultat projekta je za nadaljnje raziskave pomembna tudi zbirka kritično urejenih ustnih pričevanj nekdanjih slovenskih diplomatov »Od Mašuna do New Yorka: 20. stoletje skozi pričevanja štirih slovenskih diplomatov« (2014), ki z objavo na spletu omogoča dostopen in

trajen vir za zgodovino slovenske/jugoslovanske diplomacije, k diseminaciji rezultatov v širšo javnost pa je pripomogla zlasti monografija J. Pirjevca »Tito in tovariši« oz. z izsledki tega projekta dopolnjeni prevodi knjige v druge jezike. Hkrati so se člani projektne skupine vključili v širši znanstveni diskurz, zlasti na mednarodni konferenci »Titova Jugoslavija kot diplomatski odziv 20. stoletja/Tito's Yugoslavia as a Diplomatic Challenge of the 20th Century« (Koper, 29. november 2012) in na straneh različnih znanstvenih revij. Izsledke raziskave so uporabili tudi pri svojem pedagoškem delu na slovenskih in tujih univerzah ter pri bilateralnem sodelovanju s tujimi raziskovalnimi institucijami (Südost Institut Regensburg, Università degli Studi di Teramo, Libera Università di Bolzano, Rossijskaja akademija nauk, Institut slavjanovedenija Moskva).

4. Ocena stopnje realizacije programa dela na raziskovalnem projektu in zastavljenih raziskovalnih ciljev³

Glede na raziskovalne rezultate projektne skupine, ki skupaj obsegajo 15 znanstvenih člankov v znanstvenih revijah in recenziranih zbornikih, z novimi izsledki dopolnjene prevode znanstvene monografije J. Pirjevca »Tito in tovariši«, kritično izdajo ustnih pričevanj »Od Mašuna do New Yorka: 20. stoletje skozi pričevanja štirih slovenskih diplomatov« in izvedbo mednarodne znanstvene konference »Titova Jugoslavija kot diplomatski odziv 20. stoletja«, po izteku projekta ocenjujemo v prijavnici vlogi definirane cilje kot izpolnjene. Njihove glavne postavke so bile: oblikovanje registra ustnih pričevanj; prikaz diplomatske aktivnosti Slovencev iz različnih ideoloških taborov med drugo svetovno vojno; razumevanje procesov odločanja v zunanji politiki multietnične socialistične Jugoslavije s specifično pozicijo med neblokovskimi državami; ovrednotenje prispevka slovenskih strokovnjakov k teoriji mednarodnih političnih in ekonomskih odnosov; razumevanje izvorov in načinov izvajanja samostojne zunanjepolitične iniciative in gospodarske diplomacije SRS; ugotavljanje pomena zgodnjih oblik evropskega povezovanja med regijami iz držav z različnimi ideološkimi sistemi in ovrednotenje pomena neklasičnih oblik diplomacije za majhne narode.

Ob izpolnjevanju naštetih raziskovalnih ciljev so člani projektne skupine uspeli prikazati malo znano, a tako z zgodovinskega kot z aktualnega vidika zelo pomembno aktivnost slovenskih diplomatov v času druge svetovne vojne in Titove Jugoslavije. S tem so vsaj deloma zapolnili velike vrzeli na tem področju v slovenskem zgodovinsko-pisju in približali stanje raziskav tuji, zlasti srbski in hrvaški historiografiji, ki je bila glede tega v opazni prednosti pred slovensko. Z raziskavami izvornih gradiv iz različnih tujih in slovenskih arhivov, raziskavami ustne zgodovine ter vpeljavo novih teoretskih konceptov in metodoloških instrumentarijev je raziskovalna skupina odprla in podala odgovore na nekatera povsem nova raziskovalna vprašanja, povezana z jugoslovansko zunanjo politiko in razmerji med notranjo in zunanjo politiko, ki pomenijo izhodišče za nove raziskave. Z raziskovalno skupino slovenskih raziskovalcev, ki jo je zbral projektni vodja, in v navezavi s tujimi partnerji (iz Hrvaške, Srbije, Avstrije, Češke, Nemčije, ZDA, Finske), s katerimi se je v času izvajanja projekta razvilo plodno sodelovanje, so tako vzpostavljeni tudi pogoji za širše raziskovalne projekte v okviru mednarodnih konzorcijev.

5. Utemeljitev morebitnih sprememb programa raziskovalnega projekta oziroma sprememb, povečanja ali zmanjšanja sestave projektne skupine⁴

Vsebinskih sprememb programa raziskovalnega projekta ni bilo, zaradi zaposlitev na drugih inštitutih pa se je v letih 2013 in 2014 zmanjšalo število članov projektne skupine. V njeni sestavi ni bilo več Monice Rebeschini, Darka Darovca, Alekseja Kalca in Gorazda Bajca.

6. Najpomembnejši znanstveni rezultati projektne skupine⁵

Znanstveni dosežek			
1.	COBISS ID	1536440004	Vir: COBISS.SI
	Naslov	SLO	Tito i drugovi
		ANG	Tito and the Comrades
		Obsežna znanstvena monografija, ki je v srbskem prevodu izšla dopolnjena z izsledki raziskav, opravljenih v okviru tega projekta, obravnava življenjsko in politično pot predvojnega komunista, voditelja odporiškega	

Opis	SLO	gibanja med drugo svetovno vojno in povojnega jugoslovanskega predsednika Josipa Broza Tita v kontekstu evropske in svetovne zgodovine 20. stoletja. Poleg njegove vloge v jugoslovanski notranji in zunanji politiki, je avtor opredelil tudi vlogo njegovih sopotnikov in ključnih političnih osebnosti druge Jugoslavije, Edvarda Kardelja, Aleksandra Rankovića in Milovana Đilasa, ter orisal zapletena razmerja med njimi in posledice njihovih političnih odločitev, ki so determinirale jugoslovansko zgodovino. Knjiga je izšla tudi v hrvaškem prevodu (PIRJEVEC, Jože. Tito i drugovi. [Zagreb]: Mozaik knjiga, cop. 2012. [COBISS.SI-ID 2247891]), njen italijanski prevod pa je tik pred izidom.	
	ANG	The extensive monograph discusses the life and political career of the prewar communist, the leader of the resistance movement during World War II, and the postwar Yugoslav president Josip Broz Tito in the context of European and global history of the 20th century. Besides the importance of his character within Yugoslav internal and foreign politics, the author defines the role of his comrades and key political figures Edvard Kardelj, Aleksandar Ranković and Milovan Đilas, and describes their complex relationships and the consequences of their political decisions that determined the history of Yugoslavia. The book, which was originally published in Slovene, was translated also into Croatian (PIRJEVEC, Jože. Tito i drugovi. [Zagreb]: Mozaik knjiga, cop. 2012. [COBISS.SI-ID 2247891]) and Italian language.	
Objavljeno v	Laguna; 2013; 2 zv. (564; 511 str.); A': 1; Avtorji / Authors: Pirjevec Jože		
Tipologija	2.01 Znanstvena monografija		
2.	COBISS ID	1536272580	Vir: COBISS.SI
Naslov	SLO	Jugoslovansko-izraelsko tajno sodelovanje v senci prve arabsko-izraelske vojne in spora z Informbirojem (1948-1953)	
	ANG	Yugoslav-Israeli Secret Cooperation in the Shadow of the First Arab-Israeli War and the Conflict with the Cominform (1948-1953)	
Opis	SLO	Članek obravnava jugoslovansko-izraelsko tajno sodelovanje med letoma 1948 in 1953. Na podlagi arhivskega gradiva Uprave državne varnosti (UDV) in drugih zgodovinskih virov ter znanstvene in spominke literature so osvetljeni tajni stiki med Jugoslavijo in Izraelom, ki sta jih od leta 1946 vzdrževala načelnik protiobveščevalnega oddelka UDV za Jugoslavijo Edo Brajnik in izraelski obveščevalec Shaike Dan. Prikazani so zlasti ilegalni tranzit orožja in letal za izraelsko vojsko prek Jugoslavije med prvo arabsko-izraelsko vojno, izraelske gospodarske usluge Jugoslaviji v času spora z Informbirojem ter jugoslovansko-izraelsko obveščevalno sodelovanje v začetku petdesetih let. Tajni stiki med državama so vpeti v širši kontekst mednarodne politike, ki jo je krojila hladna vojna.	
	ANG	The article deals with the Yugoslav-Israeli secret cooperation between 1948 and 1953. Based on archival sources of the Yugoslav State Security Administration (UDB) and other historical sources, the author highlights the illegal transit of arms and aircraft for the Israeli Army over Yugoslavian territory during the First Arab-Israeli War, Israel's economic assistance to Yugoslavia during the Cominform conflict and the cooperation of Yugoslav and Israeli security services in the early 1950s. The key personalities of secret cooperations were Edo Brajnik, chief of the counterintelligence staff of the Yugoslav UDB, and Israeli agent Shaike Dan. The secret contacts between the two states are presented in the broader context of international politics in the Cold War.	
Objavljeno v	Zgodovinsko društvo za Južno Primorsko; Acta Histriae; 2013; Letn. 21, št. 4; str. 825-838; Impact Factor: 0.050; Srednja vrednost revije / Medium Category Impact Factor: 0.27; A': 1; WoS: MM; Avtorji / Authors: Režek Mateja		

	Tipologija	1.01 Izvirni znanstveni članek	
3.	COBISS ID	1537131972	Vir: COBISS.SI
	Naslov	SLO	Vročja jesen 1956: sueška kriza, madžarska vstaja in vloga Jugoslavije
		ANG	Hot Autumn 1956: the Suez Crisis, the Hungarian Uprising, and the Role of Yugoslavia
	Opis	SLO	Članek obravnava vlogo Jugoslavije pri reševanju sueške krize in odmev madžarske vstaje leta 1956 v Sloveniji/Jugoslaviji. Avtorica analizira ambiciozno jugoslovansko politiko posredovanja med sprtimi stranmi in poročanje tiska o vroči hladni vojni v kontekstu zapletenih domačih in mednarodnopolitičnih razmer sredi petdesetih let. Raziskava se opira na arhivsko gradivo in časopisne vire ter na znanstveno literaturo. Članek je izšel v tematski številka revije <i>Annales, Series Historia et Sociologia</i> (4/2014), v celoti posvečeni zunanji politiki in diplomaciji povojne Jugoslavije.
		ANG	The article deals with the role of Yugoslavia in solving the Suez crisis and the echo of the 1956 Hungarian uprising in Slovenia/Yugoslavia. The author analyzes the Yugoslav ambitious policy of mediation between the conflicting parties and the press reporting on the hot Cold War in the context of complex domestic and international situation in the mid-1950s. The study is based on archival documents, newspaper sources, and the scientific literature. The article was published in the special issue of the scientific journal <i>Annales, Series Historia et Sociologia</i> (4/2014) entirely dedicated to the foreign policy and diplomacy of postwar Yugoslavia.
	Objavljeno v	Zgodovinsko društvo za južno Primorsko; Znanstveno raziskovalno središče Republike Slovenije; Società storica del Litorale; Centro di ricerche scientifiche della Repubblica di Slovenia; Science and Research Centre of the Republic of Slovenia; <i>Annales, Series historia et sociologia</i> ; 2014; Letn. 24, št. 4; str. 601-614; A': 1; Avtorji / Authors: Režek Mateja	
	Tipologija	1.01 Izvirni znanstveni članek	
4.	COBISS ID	2448595	Vir: COBISS.SI
	Naslov	SLO	Slovenski diplomati v začetnih letih jugoslovanskega stalnega predstavništva pri OZN
		ANG	Slovene Diplomats in the Early Years of the Yugoslav Permanent Representation to the UN
	Opis	SLO	V članku je predstavljena vzpostavitev stalnega jugoslovanskega predstavništva pri Organizaciji združenih narodov v New Yorku, zlasti delovanje slovenskih diplomatov Jože Vilfana in Staneta Krašovca. Poleg protokolarno-diplomatskih dejavnosti so osvetljene opredelitve jugoslovanske diplomacije do glavnih mednarodnih problemov v začetku hladne vojne. Raziskava se opira na arhivsko gradivo Arhiva Jugoslavije, Arhiva Republike Slovenije in Arhiva Slovenske akademije znanosti in umetnosti ter na druge zgodovinske vire in relevantno znanstveno literaturo.
		ANG	The article deals with the establishment of the Yugoslav permanent representation to the United Nations in New York, and in particular the role of Slovene diplomats Joža Vilfan and Stane Krašovec. In addition to diplomatic activities, the author exposes the position of the Yugoslav diplomacy to major international problems at the beginning of the Cold War. The study is based on archival sources of the Archives of Yugoslavia, the Archives of the Republic of Slovenia and the Archives of the Slovenian Academy of Sciences and Arts, as well as other historical sources and relevant scientific literature.
		Zgodovinsko društvo za Južno Primorsko; <i>Acta Histriae</i> ; 2013; Letn. 21, št.	

	Objavljeno v	3; str. 389-408; Impact Factor: 0.050; Srednja vrednost revije / Medium Category Impact Factor: 0.27; A': 1; WoS: MM; Avtorji / Authors: Rahten Andrej	
	Tipologija	1.01 Izvirni znanstveni članek	
5.	COBISS ID	2444755	Vir: COBISS.SI
	Naslov	SLO	"Transnacionalne politike, nacionalna diplomacija"?: Slovenci in delovna skupnost Alpe-Jadran, 1978-1991
		ANG	Transnational Politics, National Diplomacy?: The Slovenes in the Working Community Alpe-Adria, 1978-1991
	Opis	SLO	Članek obravnava sodelovanje med italijansko pokrajino Furlanijo-Julijsko krajino, avstrijsko deželo Koroško ter jugoslovanskima republikama Slovenijo in Hrvaško, ki je doseglo vrhunec z ustanovitvijo Delovne skupnosti Alpe-Adria leta 1978. Posebna pozornost je namenjena vlogi in pomenu slovenske diplomacije pri organiziranju in aktivnostih delovne skupnosti. Z aplikacijo transnacionalne metodologije, ki presega nacionalne paradigme študija mednarodnih odnosov, avtor analizira dinamike razvoja na subnacionalni, regionalni ravni odnosov. Sprašuje se, ali lahko angažma slovenske diplomacije v delovni skupnosti razumemo kot pojav avtonomne, nacionalne diplomacije, in ugotavlja, da so bile tovrstne aktivnosti integralni del jugoslovanske zvezne zunanje politike – uspešno premagovanje tedanjih evropskih delitev prek Delovne skupnosti Alpe-Adria je bilo tako rezultat slovenske kot jugoslovanske zunanje politike.
		ANG	The article analyzes the intense cooperation between the Italian region Friuli-Venezia Giulia, the Austrian region of Carinthia and the Yugoslav republics of Slovenia and Croatia, which culminated in the establishment of the Working Community Alpe-Adria in 1978. Special emphasis is dedicated to the role of the Slovenian diplomats in the activities of the Working Community. With transnational methodology, which overcome national paradigms in questioning international relations, the author analyzes the dynamics of development on a subnational, regional level. The primary research focus is dedicated to the question whether the engagement of Slovenian diplomats in the Working Community was a part of autonomous, national diplomacy. The author notes that such activities were an integral part of the federal Yugoslav foreign policy – the successful case of the Working Community Alpe-Adria in overcoming European divisions was the result of both Slovenian and Yugoslav foreign policy.
	Objavljeno v	Zgodovinsko društvo za Južno Primorsko; Acta Histriae; 2013; Letn. 21, št. 3; str. 409-426; Impact Factor: 0.050; Srednja vrednost revije / Medium Category Impact Factor: 0.27; A': 1; WoS: MM; Avtorji / Authors: Klabjan Borut	
	Tipologija	1.01 Izvirni znanstveni članek	

7. Najpomembnejši družbeno-ekonomski rezultati projektne skupine⁶

	Družbeno-ekonomski dosežek		
1.	COBISS ID	277368320	Vir: vpis v poročilo
	Naslov	SLO	PIRJEVEC, Jože (urednik), RAMŠAK, Jure (urednik). Od Mašuna do New Yorka: 20. stoletje skozi pričevanja štirih slovenskih diplomatov. Koper: Univerzitetna založba Annales, 2014. ISBN 978-961-6862-81-3
		ANG	PIRJEVEC, Jože (editor), RAMŠAK, Jure (editor). From Mašun to New York: the 20th Century through the Testimonies of four Slovenian Diplomats
			Zbiranje, analiza in objava ustnih pričevanj nekdanjih slovenskih

Opis	SLO	diplomatov je bil eden od glavnih namenov projekta. Vodja in člani projektne skupine so med letoma 2012 in 2014 opravili serijo poglobljenih intervjujev z Janezom Stanovnikom, Antonom Vratušo ter Bogdanom in Marjanom Osolnikom, za objavo pa sta jih priredila Jože Pirjevec in Jure Ramšak. Intervjuji se vsebinsko navezujejo na medvojne stike z drugimi odporniški gibanji, vlogo slovenskih politikov, diplomatov in strokovnjakov v povojnih prizadevanjih za revizijo državnih meja, načine odločanja v jugoslovanski zunanji politiki, idejne temelje in začetke politike neuvrčenosti, posebne interese SRS v zunanji politiki in druge vsebine, povezane z delovanjem Slovencev v jugoslovanski diplomaciji. Zbirka kritično urejenih ustnih pričevanj je pomemben vir tudi za nadaljnje raziskave slovenske diplomatske zgodovine, z objavo na spletu pa je dostopen tudi drugim raziskovalcem slovenske in jugoslovanske diplomatske preteklosti.	
	ANG	One of the main project objectives was the collection, analysis and publication of oral testimonies of former Slovene diplomats. Between 2012 and 2014, the head and the members of the project team conducted a series of in-depth interviews with Janez Stanovnik, Anton Vratuša, Bogdan and Marjan Osolnik; and Jože Pirjevec and Jure Ramšak edited them before publishing on-line. The interviews shed light on the contacts of Slovene partisans with other resistance movements during WWII, the postwar efforts of Slovene politicians, diplomats and experts for a revision of state borders, decision-making methods in Yugoslav foreign policy, the ideological bases and origins of the policy of non-alignment, special foreign policy interests of the Socialist Republic of Slovenia, and other issues related to the engagement of Slovenes forming the Yugoslav diplomatic corps. The on-line collection of critically edited oral testimonies is an important source for further research into Slovene diplomatic history accessible to other researchers into the Slovene and Yugoslav diplomatic past.	
Šifra	C.02 Uredništvo nacionalne monografije		
Objavljeno v	http://cobiss6.izum.si/scripts/cobiss?ukaz=DISP&id=1509189938500761&rec=1&sid=1		
Tipologija	4.00 Sekundarno avtorstvo		
2.	COBISS ID	71952128	Vir: vpis v poročilo
Naslov	SLO	REŽEK, Mateja (gostujoči urednik 2014). Annales. Series historia et sociologia. Koper: Zgodovinsko društvo za južno Primorsko: Znanstveno raziskovalno središče Republike Slovenije = Capodistria: Società storica del Litorale: Centro di ricerche scientifiche della Repubblica di Slovenia = Koper: Science and Research Centre of the Republic of Slovenia, 1994-. ISSN 1408-5348	
	ANG	REŽEK, Mateja (guest-associated editor 2014). Annales. Series historia et sociologia. Koper: Zgodovinsko društvo za južno Primorsko: Znanstveno raziskovalno središče Republike Slovenije = Capodistria: Società storica del Litorale: Centro di ricerche scientifiche della Repubblica di Slovenia = Koper: Science and Research Centre of the Republic of Slovenia, 1994-. ISSN 1408-5348	
Opis	SLO	Članica projektne skupine Mateja Režek je kot gostujoča urednica revije Annales, Series Historia et Sociologia, zbrala in uredila članke za tematsko številko (4/2014), ki je bila v celoti namenjena zunanji politiki in diplomaciji povojne Jugoslavije. K sodelovanju je povabila izbrane slovenske in tuje poznavalce diplomatske zgodovine Jugoslavije, ki so v 18 izvernih znanstvenih člankih predstavili izsledke svojih najnovejših raziskav. Objavljeni članki so zajeli nastajanje nove jugoslovanske diplomacije v prvih povojnih letih, vlogo Jugoslavije v Varnostnem svetu OZN in pri reševanju velikih kriz hladne vojne, idejna izhodišča in oblikovanje	

		neuvrščene zunanje politike, bilateralne odnose z drugimi državami ter vlogo slovenskih diplomatov v zunanji politiki Jugoslavije. Tematska številka Annales, Series Historia et Sociologia je najobsežnejša in vsebinsko najbolj zaokrožena znanstvena publikacija s področja slovenske/jugoslovanske diplomatske zgodovine druge polovice 20. stoletja, ki je doslej izšla v Sloveniji.
	ANG	As a guest editor of the scientific journal Annales, Series Historia et Sociologia, the project team member Mateja Režek collected and edited articles for a special issue (4/2014) entirely dedicated to Yugoslavia's foreign policy and the role of Slovenes in Yugoslav diplomacy. She invited 18 Slovene and foreign experts in Yugoslavia's diplomatic history to contribute their original scientific articles presenting their latest researches. The articles shed light on the formation of the new Yugoslav diplomatic corps in the aftermath of WWII, the role of Yugoslavia in the UN Security Council and in the major crisis of the Cold War, the formation of Yugoslavia's non-aligned foreign policy and its ideological premises, bilateral relations with other countries, and the role of Slovene diplomats in the foreign policy of Yugoslavia. The special issue of the journal Annales, Series Historia et Sociologia is the most comprehensive and thematically completed scientific publications dealing with the Slovene/Yugoslav diplomatic history of the second half of the 20th century published in Slovenia.
	Šifra	C.03 Vabljeni urednik revije (guest-associated editor)
	Objavljeno v	http://zdjp.si/sl/docs/annales/sociologia/n24-4/annales24-4.pdf
	Tipologija	4.00 Sekundarno avtorstvo
3.	COBISS ID	50648162 Vir: COBISS.SI
	Naslov	SLO Znanstveni posvet Titova Jugoslavija kot diplomatski izziv 20. stoletja
		ANG Scientific meeting »Tito's Yugoslavia as a Diplomatic Challenge of the 20th Century«
	Opis	SLO V okviru projekta je bila organizirana in izvedena tudi mednarodna znanstvena konferenca »Titova Jugoslavija kot diplomatski izziv 20. stoletja/Tito's Yugoslavia as a Diplomatic Challenge of the 20th Century, ki je potekala 29. novembra 2012 na UP FHŠ v Kopru. Na konferenci je z referati sodelovalo 12 uveljavljenih strokovnjakov s področja zgodovinopisja in politologije iz Slovenije, Hrvaške, Rusije in Velike Britanije, ki so v referatih predstavili izsledke svojih novejših raziskav jugoslovanske zunanje politike. Povzetke referatov sta za Glasnik UP ZRS uredila člana projektne skupine Gorazd Bajc in Monica Rebeschini.
		ANG The international scientific conference "Tito's Yugoslavia as a Diplomatic Challenge of the 20th Century" (29 November 2012, Faculty of Humanities, Koper) was organized within this project. The conference saw the participation of 12 renowned experts in historiography and political science from Slovenia, Croatia, Russia and Great Britain, who presented their latest researches on Yugoslav foreign policy. The abstracts of the presented papers were edited by the project team members Gorazd Bajc and Monica Rebeschini and published in the publication Glasnik UP ZRS.
	Šifra	B.01 Organizator znanstvenega srečanja
	Objavljeno v	Univerza na Primorskem, Znanstveno-raziskovalno središče; 2012; 32 str.; Avtorji / Authors: Bajc Gorazd, Rebeschini Monica
	Tipologija	2.25 Druge monografije in druga zaključna dela
4.	COBISS ID	1536319428 Vir: COBISS.SI
	Naslov	SLO Fanfani e la Jugoslavia
		ANG Fanfani and Yugoslavia

	Opis	SLO	Referat se opira na dnevnik Amintoreja Fanfanija, na podlagi katerih je avtor predstavil njegov odnos do Jugoslavije, kakršen se je izoblikoval v letih, ko je bil v vrhu italijanske politike. Zajema čas od konca štiridesetih do konca sedemdesetih let, ki ga je zaznamoval spor glede tržaškega vprašanja. Fanfani je bil vnet zagovornik italijanskih interesov, obenem pa je razumel, da morata dve državi živeti v dobrih sosedskih odnosih. Kot ekonomista ga je zanimal tudi jugoslovanski eksperiment s samoupravljanjem, ki ga je dojemal kot zapleten, a bolj demokratičen sistem od kapitalizma.
		ANG	The paper, based on Amintore Fanfani's diaries, describes his attitude towards Yugoslavia as it was formed during his years at the top of Italian political life. It starts in the late 1940s and ends in the late 1970s, encompassing the period characterized by the quarrel related to the Trieste question. Fanfani was a staunch fighter for Italian interests but on the other hand he understood that the two countries should live together in a friendly neighborhood. As an economist he was also interested in the Yugoslav selfmanagement experiment, which he found complicated, but more democratic system than the capitalist one.
	Šifra	B.03 Referat na mednarodni znanstveni konferenci	
	Objavljeno v	F. Angeli; Amintore Fanfani; 2013; Str. 455-462; Avtorji / Authors: Pirjevec Jože	
	Tipologija	1.08 Objavljeni znanstveni prispevek na konferenci	
5.	COBISS ID	3063156	Vir: COBISS.SI
	Naslov	SLO	Jugoslavija in Izrael (1946-1956) med diplomacijo in obveščevalnimi službami
		ANG	Yugoslavia and Israel (1946-1956): Between Diplomacy and Intelligence Services
Opis	SLO	Referat obravnava tajno sodelovanje med Jugoslavijo in Izraelom, ki mu slovensko zgodovinopisje pred tem ni posvečalo raziskovalne pozornosti. Več zanimanja zanje so pokazali srbski zgodovinarji, ki pa zaradi nedostopnosti arhivov Uprave državne varnosti (UDB) v Beogradu, tajnih stikov med državama v svojih raziskavah niso zaznali. V Sloveniji je arhivsko gradivo slovenske UDV raziskovalcem dostopno, vsebuje pa tudi precej dokumentov jugoslovanske UDB. Na podlagi teh dokumentov, dopoljenih z drugimi arhivskimi viri, je avtorica opisala razvejano tajno politično, gospodarsko in obveščevalno sodelovanje med državama, ki je bilo nemalokrat v nasprotju z dogajanjem na diplomatskem parketu.	
	ANG	The paper sheds light on the cooperation between Yugoslavia and Israel, an issue previously unaddressed by Slovene historiography. Even if it has been partially dealt with by Serbian historians, they detected no secret ties between the two countries owing to the inaccessibility of the archive of the State Security Administration (UDB) in Belgrade. In Slovenia, the archive of the Slovene UDV is open to researchers and contains several documents related to the operation of the Yugoslav UDB. The analysis of these documents and other archival sources enabled the author to describe extensive secret cooperation between the two countries in the fields of politics, economy and intelligence services, which was often in stark contrast to the developments in the diplomatic arena.	
	Šifra	B.03 Referat na mednarodni znanstveni konferenci	
	Objavljeno v	Univerza na Primorskem, Znanstveno-raziskovalno središče; Znanstveni posvet Titova Jugoslavija kot diplomatski izziv 20. stoletja; Glasnik UP ZRS; 2012; Str. 18-19; Avtorji / Authors: Režek Mateja	
	Tipologija	1.12 Objavljeni povzetek znanstvenega prispevka na konferenci	

8. Drugi pomembni rezultati projektne skupine²

Vodja in člani projektne skupine so poleg rezultatov projekta, navedenih v točkah 6 in 7 zaključnega poročila in v točkah 6, 7 in 8 letnih poročilih 2011–2013, izsledke svojih raziskav predstavili tudi v drugih znanstvenih in strokovnih člankih, v referatih na znanstvenih konferencah ter v predavanjih na tujih univerzah in inštitutih, kakor tudi na različnih javnih srečanjih in v intervjujih za medije. Najbolj relevantne vsebine projekta so vključili tudi v pedagoški proces na dodiplomskem in podiplomskem študiju zgodovine na Fakulteti za humanistične študije Univerze na Primorskem, zlasti pri predmetih Zgodovina diplomacije, Zgodovina 20. stoletja, Svetovne vojne in evropska družba 20. stoletja, Sodobna zgodovina–izbrane vsebine, Zgodovina evropskih integracij, Primerjalna zgodovina JV Evrope idr., ter na Filozofski fakulteti Univerze v Mariboru.

9. Pomen raziskovalnih rezultatov projektne skupine³

9.1. Pomen za razvoj znanosti²

SLO

Projekt »Slovenci v jugoslovanski diplomaciji in v zunanjepolitičnem delovanju 1941–1980: odprta vprašanja in raziskovalne perspektive« je bil vključen v raziskovanje diplomatskega delovanja Slovencev v preteklosti, ki se je s posameznimi študijami, sprva usmerjenimi zlasti v 19. in v prvo polovico 20. stoletja, šele v zadnjih letih konstituiralo kot samostojna smer znotraj slovenskega zgodovinopisja. Projektna skupina je opravilo eno prvih sistematičnih raziskav slovenske diplomatske zgodovine druge polovice 20. stoletja in na ta način približalo slovensko historiografijo ne le stanju raziskav v večjih državah, temveč tudi v državah naslednicah SFRJ. Na podlagi rezultatov projekta so člani projektne skupine z organizacijo mednarodne znanstvene konference »Titova Jugoslavija kot diplomatski izziv 20. stoletja/Tito's Yugoslavia as a Diplomatic Challenge of the 20th Century« (Koper, 2012) ustvarili pogoje za izmenjavo znanstvenih pogledov s kolegi iz drugih držav. Rezultati sodelovanja so se pokazali zlasti z izdajo tematske številke revije *Annales, Series Historia et Sociologia* (4/2014), ki je bila v celoti posvečena naslovni tematiki projekta in za katero je izvirne znanstvene članke prispevalo kar 18 uveljavljenih raziskovalcev diplomatske zgodovine iz Slovenije, Srbije, Bolgarije in Češke. Izsledki raziskav so bili predstavljeni tudi pri pedagoškem delu na slovenskih univerzah, v katerega so vpeti člani projektne skupine, ter v obliki vabljenih predavanj na tujih univerzah. Z vsebinskega vidika se je znanstvena relevantnost projekta pokazala zlasti v obravnavi doslej nepoznanih ali manj znanih vidikov delovanja posameznih Slovencev na področju mednarodnih odnosov (npr. v mednarodnih organizacijah) kot tudi znotraj jugoslovanskega diplomatskega korpusa. V raziskavo je bilo vključeno tudi tajno delovanje posameznikov pri vzpostavljanju in vzdrževanju stikov z drugimi odporniškimi gibanji med drugo svetovno vojno, kakor tudi v diplomatsko-obveščevalni dejavnosti v zvezi z zakulisnim bojem za meje neposredno po vojni in v blokovsko razdeljenem svetu v kasnejših desetletjih. Oboje lahko štejemo za mednarodno delovanje posebne vrste, ki ga je bilo mogoče rekonstruirati samo s serijo poglobljenih ustnih pričevanj tedanjih akterjev in na podlagi na novo dostopnih arhivskih virov. Na podlagi izvirnih arhivskih dokumentov iz domačih in tujih (ruskih, britanskih, ameriških, švedskih, norveških, srbskih idr.) arhivov v kombinaciji z refleksijo politične filozofije jugoslovanskega samoupravnega sistema je bila opravljena tudi študija o pomenu »jugoslovanske herezije« znotraj mednarodnega socialističnega gibanja, ki se vključuje v tok najnovejših mednarodnih raziskav o začetkih politike neuvrščenosti. Na teoretski ravni so raziskovalci (zlasti v zvezi z zunanjepolitičnim delovanjem na ravni republike) v socialistično samoupravno okolje aplicirali koncepte paradiplomacije, povezane z aktivnostjo subnacionalnih faktorjev v mednarodnem okolju zahodnih držav od sedemdesetih let dalje. V tem kontekstu so kot akterje mednarodnega povezovanja prepoznali ne samo republiške organe, zadolžene za mednarodne sodelovanje, temveč tudi celo vrsto drugih ne-državnih »agentov«, kot so bili Gospodarska zbornica, kulturna združenja, konzorciji podjetij idr. Njihova aktivnost se je pokazala zlasti pri vključevanju v Delovno skupnost Alpe-Jadran, ki je zaradi povezav prek ideološko-političnih ločnic tudi na obmejnem mikronivoju prehitela zgodovinski kontekst bipolarne Evrope. Podoben spekter transideoloških povezav je odprla tudi raziskava »socialistične« gospodarske diplomacije, ki je opozorila na posebnosti, ki so nastale

kot posledica vpetosti Jugoslavije/Slovenije med oba svetovna bloka in hkrati kot posledica procesa notranjepolitične federalizacije države.

ANG

The project "The Slovenes in Yugoslav Diplomacy and Foreign Affairs Activities in the Period between 1941 and 1980: Outstanding Issues and Research Perspectives" was part of the research into the Slovene diplomatic engagement in the past that has only recently established itself as an independent discipline within Slovene historiography. The project team conducted one of the first systematic surveys of the Slovene diplomatic history of the second half of the 20th century, thus bringing Slovene historiography closer to the state of the art in historiography not only in countries that have been the major players in the international arena but also in the successor states of the SFRY. Having taken into account the project results, the project members organized the international scientific conference "Tito's Yugoslavia as a Diplomatic Challenge of the 20th Century" (Koper, 2012), thus creating a platform for the exchange of scientific views with colleagues from other countries. The results were published in the special issue of the journal *Annales, Series Historia et Sociologia* (4/2014) entirely dedicated to the project topic – the original scientific articles were written by as many as 18 renowned experts in diplomatic history from Slovenia, Serbia, Bulgaria and the Czech Republic. Moreover, the project team members disseminated the research results to their students at Slovene universities, as well as to the foreign audience attending their guest lectures at universities abroad.

As regards the contents, the scientific relevance of the project lies in the study of previously unknown or lesser known aspects of the role of individual Slovene diplomats in the international arena (e.g. in international organizations) and in the Yugoslav diplomatic corps. The research also involved individuals' secret operations related to the establishment and maintenance of contacts with other resistance movements during WWII, diplomatic and intelligence actions related to the behind-the-scenes struggle for revision of the state borders in the aftermath of the WWII, and to similar activities in the bipolar world in the following decades. Such activities can be regarded as special international engagement and could be reconstructed only through the analysis of a series of detailed oral testimonies by the then diplomats and newly accessible archival sources. On the basis of the analysis of original documents from Slovene and foreign (Russian, British, US, Swedish, Norwegian, Serbian, etc.) archives and the political philosophy underlying the Yugoslav self-management system, the project team examined the impact of "Yugoslav heresy" on the international socialist movement.

From the theoretical point of view, the researchers (in particular when studying the foreign policy activities at the level of the Socialist Republic of Slovenia) applied the concepts of paradiplomacy to the socialist self-management environment. Such paradiplomacy involved the activities of subnational agents in western countries since the 1970s, with the agents of international cooperation being not only republic bodies in charge of international cooperation but also a number of non-state "agents" such as the Chamber of Commerce, cultural associations, business consortia, etc. The project revealed that they were especially active in the Alpe-Adria Working Community, an entity fostering cooperation beyond ideological and political boundaries. Established in a border region, the community formed a micro level environment ahead of its time and the historical context of bipolar Europe. A similar spectrum of transideological ties was also revealed by the research into the "socialist" economic diplomacy, which brought a number of special characteristics to light. The majority of them were a result of Yugoslavia's/Slovenia's unique position between the two blocs, as well as of the process of internal political federalization of the country.

9.2. Pomen za razvoj Slovenije¹⁰

SLO

Pomen projekta so kot sistematično študijo slovenske diplomatske preteklosti že v času njegovega izvajanja prepoznali strokovni krogi iz vrst nekdanjih in sedanjih slovenskih diplomatov ter strokovnjaki za mednarodne odnose. Opravljene raziskave so ne le zapolnile velike vrzeli v poznavanju sodobne slovenske diplomatske zgodovine, ki je bila pod vtisom dejstva, da Slovenci do leta 1991 niso imeli lastne države, doslej skoraj povsem spregledana, ampak so dokazale tudi izjemno delovanje posameznih slovenskih diplomatskih akterjev v svetovnem merilu. Hkrati so ovrednotile njihov prispevek k promociji države in idej pravičnejšega mednarodnega sodelovanja, zato lahko njihove vizije razvoja mednarodnih

političnih in ekonomskih odnosov še danes služijo kot izhodišče za premislek o prihodnji vlogi Slovenije in Evropske unije.

Izkušnje posameznih slovenskih diplomatov, ki so se pokazale skozi projektne raziskave, govorijo v prid potenciala majhnih držav pri reševanju velikih mednarodnih problemov. V tem smislu lahko iz njihovih trdnih načel, pa tudi spretne taktike, kot so zapisali recenzenti spletne zbirke pričevanj »Od Mašuna do New Yorka: 20. stoletje skozi pričevanja štirih slovenskih diplomatov«, potegne določene zaključke tudi aktualna slovenska diplomacija. K temu lahko dodamo še obravnavo nekaterih vprašanj, kot so vprašanje Avstrijske državne pogodbe, varovanje pravic slovenske manjšine na Koroškem in vračanje nacionaliziranega premoženja avstrijskim državljanom, ki še vedno veljajo za aktualna in ne dokončno rešena. Raziskave so se posvetile tudi tematikam, ki tudi danes sodijo med ključne izzive zunanje in notranje politike Republike Slovenije, npr. gospodarska diplomacija, prodor na nove trge, vprašanja tujih vlaganj v državno infrastrukturo ipd. V tem pogledu so rezultati projekta koristni tudi za seznanjanje z ozadjem omenjenih vprašanj in lahko političnim odločevalcem, gospodarstvenikom, pravnikom ipd. služijo še danes.

Člani projektne skupine so izsledke svojih raziskav vnesli tudi v pedagoški proces na UP Fakulteti za humanistične študije, kjer predavajo npr. predmete »Zgodovina diplomacije«, »Zgodovina 20. stoletja«, »Zgodovina evropskih integracij« idr., ugotovitve o slovenski diplomatski preteklosti pa so predstavili tudi med gostovanji na tujih inštitutih in univerzah (npr. v Regensburgu, Teramu, Trentu, Bolzanu, Luganu, Gdanku, Moskvi idr.). Z organizacijo znanstvene konference, ki se je je udeležilo tudi širše, ne le strokovno občinstvo, zlasti pa z izdajo monografije J. Pirjevca »Tito in tovariši« v nakladi 25.000 izvodov in njenimi, z izsledki projekta dopolnjenimi prevodi v srbski, hrvaški in italijanski jezik (v pripravi so tudi izdaje v angleškem, nemškem in francoskem jeziku) je bila omogočena diseminacija rezultatov tudi v širšo javnost, tako slovensko kot mednarodno.

ANG

Even before its completion, the project whose main objective was a systematic research of the past Slovene diplomatic endeavours, was recognized as an important undertaking by former and contemporary Slovene diplomats and experts in international relations. The research has not only filled the gap in the knowledge of contemporary Slovene diplomatic history, the study of which has been almost entirely neglected owing to the fact that Slovenia became an independent nation-state as late as 1991, but also revealed impressive engagement of individual Slovene diplomats, which was extraordinary even from the global point of view. Furthermore, the research has evaluated their contribution to the international promotion of Yugoslavia and its ideas of a more just world order. Interestingly, their visions of the development of international political and economic relations can still serve as a starting point for the reflection on the future role of Slovenia and the European Union.

The research project has also shown that the experiences of individual Slovene diplomats testify to the potential of small countries for providing solution to major international problems.

Today's Slovene diplomacy can therefore learn from their "firm principles and clever tactics" as characterized by reviewers of the on-line collection of oral testimonies entitled "From Mašun to New York: The 20th Century through the Testimonies of Four Slovene Diplomats". To enumerate just a few issues the Slovene diplomats dealt with: the Austrian State Treaty, the protection of the Slovene minority in Carinthia, the return of nationalized property to Austrian citizens, with the latter still being unsolved. The research has also addressed issues that are still considered the key challenges of foreign and home policy of the Republic of Slovenia, such as economic diplomacy, the expansion to new markets, foreign investments into state-owned infrastructure, etc. The project results therefore offer precious background information on these issues and can be of valuable help to today's political decision makers, economists, legal experts, etc.

The project results have been disseminated through the teaching process at the Faculty of Humanities of the University of Primorska where the project team members teach courses in the history of diplomacy, the 20th century history, the history of European integrations, etc. They have also presented them when lecturing at foreign institutes and universities (e.g. in Regensburg, Teramo, Trento, Bolzano, Lugano, Gdansk, Moscow, etc.). Last but not least, they have acquainted the general public, both Slovene and international, with them through the organization of a scientific conference attended by both experts and the general public, and through the publication of Prof. Pirjevec's monograph *Tito in tovariši* (Tito and the Comrades), which boasted a Slovene print run of 25.000 copies and has been translated into Serbian,

Croatian and Italian languages (with the English, German and French translations underway).

10. Samo za aplikativne projekte in podoktorske projekte iz gospodarstva!**Označite, katerega od navedenih ciljev ste si zastavili pri projektu, katere konkretne rezultate ste dosegli in v kakšni meri so doseženi rezultati uporabljeni**

Cilj		
F.01	Pridobitev novih praktičnih znanj, informacij in veščin	
	Zastavljen cilj	☐ DA ☐ NE
	Rezultat	<input type="text"/>
	Uporaba rezultatov	<input type="text"/>
F.02	Pridobitev novih znanstvenih spoznanj	
	Zastavljen cilj	☐ DA ☐ NE
	Rezultat	<input type="text"/>
	Uporaba rezultatov	<input type="text"/>
F.03	Večja usposobljenost raziskovalno-razvojnega osebja	
	Zastavljen cilj	☐ DA ☐ NE
	Rezultat	<input type="text"/>
	Uporaba rezultatov	<input type="text"/>
F.04	Dvig tehnološke ravni	
	Zastavljen cilj	☐ DA ☐ NE
	Rezultat	<input type="text"/>
	Uporaba rezultatov	<input type="text"/>
F.05	Sposobnost za začetek novega tehnološkega razvoja	
	Zastavljen cilj	☐ DA ☐ NE
	Rezultat	<input type="text"/>
	Uporaba rezultatov	<input type="text"/>
F.06	Razvoj novega izdelka	
	Zastavljen cilj	☐ DA ☐ NE
	Rezultat	<input type="text"/>
	Uporaba rezultatov	<input type="text"/>
F.07	Izboljšanje obstoječega izdelka	
	Zastavljen cilj	☐ DA ☐ NE
	Rezultat	<input type="text"/>
	Uporaba rezultatov	<input type="text"/>
F.08	Razvoj in izdelava prototipa	
	Zastavljen cilj	☐ DA ☐ NE
	Rezultat	<input type="text"/>
	Uporaba rezultatov	<input type="text"/>
F.09	Razvoj novega tehnološkega procesa oz. tehnologije	

	Zastavljen cilj	☐ DA ☐ NE
	Rezultat	<input type="text"/>
	Uporaba rezultatov	<input type="text"/>
F.10	Izboljšanje obstoječega tehnološkega procesa oz. tehnologije	
	Zastavljen cilj	☐ DA ☐ NE
	Rezultat	<input type="text"/>
	Uporaba rezultatov	<input type="text"/>
F.11	Razvoj nove storitve	
	Zastavljen cilj	☐ DA ☐ NE
	Rezultat	<input type="text"/>
	Uporaba rezultatov	<input type="text"/>
F.12	Izboljšanje obstoječe storitve	
	Zastavljen cilj	☐ DA ☐ NE
	Rezultat	<input type="text"/>
	Uporaba rezultatov	<input type="text"/>
F.13	Razvoj novih proizvodnih metod in instrumentov oz. proizvodnih procesov	
	Zastavljen cilj	☐ DA ☐ NE
	Rezultat	<input type="text"/>
	Uporaba rezultatov	<input type="text"/>
F.14	Izboljšanje obstoječih proizvodnih metod in instrumentov oz. proizvodnih procesov	
	Zastavljen cilj	☐ DA ☐ NE
	Rezultat	<input type="text"/>
	Uporaba rezultatov	<input type="text"/>
F.15	Razvoj novega informacijskega sistema/podatkovnih baz	
	Zastavljen cilj	☐ DA ☐ NE
	Rezultat	<input type="text"/>
	Uporaba rezultatov	<input type="text"/>
F.16	Izboljšanje obstoječega informacijskega sistema/podatkovnih baz	
	Zastavljen cilj	☐ DA ☐ NE
	Rezultat	<input type="text"/>
	Uporaba rezultatov	<input type="text"/>
F.17	Prenos obstoječih tehnologij, znanj, metod in postopkov v prakso	
	Zastavljen cilj	☐ DA ☐ NE
	Rezultat	<input type="text"/>
	Uporaba rezultatov	<input type="text"/>
F.18	Posredovanje novih znanj neposrednim uporabnikom (seminarji, forumi, konference)	
	Zastavljen cilj	☐ DA ☐ NE

	Rezultat	<input type="text"/>
	Uporaba rezultatov	<input type="text"/>
F.19	Znanje, ki vodi k ustanovitvi novega podjetja ("spin off")	
	Zastavljen cilj	☐ DA ☐ NE
	Rezultat	<input type="text"/>
	Uporaba rezultatov	<input type="text"/>
F.20	Ustanovitev novega podjetja ("spin off")	
	Zastavljen cilj	☐ DA ☐ NE
	Rezultat	<input type="text"/>
	Uporaba rezultatov	<input type="text"/>
F.21	Razvoj novih zdravstvenih/diagnostičnih metod/postopkov	
	Zastavljen cilj	☐ DA ☐ NE
	Rezultat	<input type="text"/>
	Uporaba rezultatov	<input type="text"/>
F.22	Izboljšanje obstoječih zdravstvenih/diagnostičnih metod/postopkov	
	Zastavljen cilj	☐ DA ☐ NE
	Rezultat	<input type="text"/>
	Uporaba rezultatov	<input type="text"/>
F.23	Razvoj novih sistemskih, normativnih, programskih in metodoloških rešitev	
	Zastavljen cilj	☐ DA ☐ NE
	Rezultat	<input type="text"/>
	Uporaba rezultatov	<input type="text"/>
F.24	Izboljšanje obstoječih sistemskih, normativnih, programskih in metodoloških rešitev	
	Zastavljen cilj	☐ DA ☐ NE
	Rezultat	<input type="text"/>
	Uporaba rezultatov	<input type="text"/>
F.25	Razvoj novih organizacijskih in upravljavskih rešitev	
	Zastavljen cilj	☐ DA ☐ NE
	Rezultat	<input type="text"/>
	Uporaba rezultatov	<input type="text"/>
F.26	Izboljšanje obstoječih organizacijskih in upravljavskih rešitev	
	Zastavljen cilj	☐ DA ☐ NE
	Rezultat	<input type="text"/>
	Uporaba rezultatov	<input type="text"/>
F.27	Prispevek k ohranjanju/varovanje naravne in kulturne dediščine	
	Zastavljen cilj	☐ DA ☐ NE
	Rezultat	<input type="text"/>

	Uporaba rezultatov	<input type="text"/>
F.28	Priprava/organizacija razstave	
	Zastavljen cilj	☐ DA ☐ NE
	Rezultat	<input type="text"/>
	Uporaba rezultatov	<input type="text"/>
F.29	Prispevek k razvoju nacionalne kulturne identitete	
	Zastavljen cilj	☐ DA ☐ NE
	Rezultat	<input type="text"/>
	Uporaba rezultatov	<input type="text"/>
F.30	Strokovna ocena stanja	
	Zastavljen cilj	☐ DA ☐ NE
	Rezultat	<input type="text"/>
	Uporaba rezultatov	<input type="text"/>
F.31	Razvoj standardov	
	Zastavljen cilj	☐ DA ☐ NE
	Rezultat	<input type="text"/>
	Uporaba rezultatov	<input type="text"/>
F.32	Mednarodni patent	
	Zastavljen cilj	☐ DA ☐ NE
	Rezultat	<input type="text"/>
	Uporaba rezultatov	<input type="text"/>
F.33	Patent v Sloveniji	
	Zastavljen cilj	☐ DA ☐ NE
	Rezultat	<input type="text"/>
	Uporaba rezultatov	<input type="text"/>
F.34	Svetovalna dejavnost	
	Zastavljen cilj	☐ DA ☐ NE
	Rezultat	<input type="text"/>
	Uporaba rezultatov	<input type="text"/>
F.35	Drugo	
	Zastavljen cilj	☐ DA ☐ NE
	Rezultat	<input type="text"/>
	Uporaba rezultatov	<input type="text"/>

Komentar

11.Samo za aplikativne projekte in podoktorske projekte iz gospodarstva!
Označite potencialne vplive oziroma učinke vaših rezultatov na navedena področja

	Vpliv	Ni vpliva	Majhen vpliv	Srednji vpliv	Velik vpliv	
G.01	Razvoj visokošolskega izobraževanja					
G.01.01.	Razvoj dodiplomskega izobraževanja	☐	☐	☐	☐	
G.01.02.	Razvoj podiplomskega izobraževanja	☐	☐	☐	☐	
G.01.03.	Drugo: <input type="text"/>	☐	☐	☐	☐	
G.02	Gospodarski razvoj					
G.02.01	Razširitev ponudbe novih izdelkov/storitev na trgu	☐	☐	☐	☐	
G.02.02.	Širitev obstoječih trgov	☐	☐	☐	☐	
G.02.03.	Znižanje stroškov proizvodnje	☐	☐	☐	☐	
G.02.04.	Zmanjšanje porabe materialov in energije	☐	☐	☐	☐	
G.02.05.	Razširitev področja dejavnosti	☐	☐	☐	☐	
G.02.06.	Večja konkurenčna sposobnost	☐	☐	☐	☐	
G.02.07.	Večji delež izvoza	☐	☐	☐	☐	
G.02.08.	Povečanje dobička	☐	☐	☐	☐	
G.02.09.	Nova delovna mesta	☐	☐	☐	☐	
G.02.10.	Dvig izobrazbene strukture zaposlenih	☐	☐	☐	☐	
G.02.11.	Nov investicijski zagon	☐	☐	☐	☐	
G.02.12.	Drugo: <input type="text"/>	☐	☐	☐	☐	
G.03	Tehnološki razvoj					
G.03.01.	Tehnološka razširitev/posodobitev dejavnosti	☐	☐	☐	☐	
G.03.02.	Tehnološko prestrukturiranje dejavnosti	☐	☐	☐	☐	
G.03.03.	Uvajanje novih tehnologij	☐	☐	☐	☐	
G.03.04.	Drugo: <input type="text"/>	☐	☐	☐	☐	
G.04	Družbeni razvoj					
G.04.01	Dvig kvalitete življenja	☐	☐	☐	☐	
G.04.02.	Izboljšanje vodenja in upravljanja	☐	☐	☐	☐	
G.04.03.	Izboljšanje delovanja administracije in javne uprave	☐	☐	☐	☐	
G.04.04.	Razvoj socialnih dejavnosti	☐	☐	☐	☐	
G.04.05.	Razvoj civilne družbe	☐	☐	☐	☐	
G.04.06.	Drugo: <input type="text"/>	☐	☐	☐	☐	
G.05.	Ohranjanje in razvoj nacionalne naravne in kulturne dediščine in identitete					
G.06.	Varovanje okolja in trajnostni razvoj					
G.07	Razvoj družbene infrastrukture					
G.07.01.	Informacijsko-komunikacijska infrastruktura	☐	☐	☐	☐	
G.07.02.	Prometna infrastruktura	☐	☐	☐	☐	

G.07.03.	Energetska infrastruktura	☐	☐	☐	☐	
G.07.04.	Drugo:	☐	☐	☐	☐	
G.08.	Varovanje zdravja in razvoj zdravstvenega varstva	☐	☐	☐	☐	
G.09.	Drugo:	☐	☐	☐	☐	

Komentar

--

12.Pomen raziskovanja za sofinancerje¹¹

	Sofinancer			
1.	Naziv			
	Naslov			
	Vrednost sofinanciranja za celotno obdobje trajanja projekta je znašala:		EUR	
	Odstotek od utemeljenih stroškov projekta:		%	
	Najpomembnejši rezultati raziskovanja za sofinancerja	Šifra		
		1.		
		2.		
		3.		
		4.		
		5.		
	Komentar			
	Ocena			

13.Izjemni dosežek v letu 2014¹²**13.1. Izjemni znanstveni dosežek**

<p>HUMANISTIKA Področje: 6.01 – Zgodovinoписje</p> <p>Dosežek: Izvirni znanstveni članek v tematski številki Annales, Series Historia et Sociologia</p> <p>REŽEK, Mateja. Vroča jesen 1956: sueška kriza, madžarska vstaja in vloga Jugoslavije. Annales, Series historia et sociologia, ISSN 1408-5348, 2014, letn. 24, št. 4, str. 601-614, ilustr. [COBISS.SI-ID 1537131972]</p> <p>Gl. prilogo</p>
--

13.2. Izjemni družbeno-ekonomski dosežek

<p>HUMANISTIKA Področje: 6.01 – Zgodovinoписje</p> <p>Dosežek: Uredništvo zbirke pričevanj</p>
--

PIRJEVEC, Jože (urednik), RAMŠAK, Jure (urednik). Od Mašuna do New Yorka: 20. stoletje skozi pričevanja štirih slovenskih diplomatov. Koper: Univerzitetna založba Annales, 2014. ISBN 978-961-6862-81-3. [COBISS.SI-ID 277368320]

Gl. prilogo

C. IZJAVE

Podpisani izjavljam/o, da:

- so vsi podatki, ki jih navajamo v poročilu, resnični in točni
- se strinjamo z obdelavo podatkov v skladu z zakonodajo o varstvu osebnih podatkov za potrebe ocenjevanja ter obdelavo teh podatkov za evidence ARRS
- so vsi podatki v obrazcu v elektronski obliki identični podatkom v obrazcu v pisni obliki
- so z vsebino zaključnega poročila seznanjeni in se strinjajo vsi soizvajalci projekta

Podpisi:

*zastopnik oz. pooblaščen oseba
raziskovalne organizacije:*

in

vodja raziskovalnega projekta:

Univerza na Primorskem,
Znanstveno-raziskovalno središče
Universita del Litorale Centro di
ricerche scientifiche

Jože Pirjevec

ŽIG

Kraj in datum:

Koper

13.3.2015

Oznaka poročila: ARRS-RPROJ-ZP-2015/162

¹ Napišite povzetek raziskovalnega projekta (največ 3.000 znakov v slovenskem in angleškem jeziku) [Nazaj](#)

² Napišite kratko vsebinsko poročilo, kjer boste predstavili raziskovalno hipotezo in opis raziskovanja. Navedite ključne ugotovitve, znanstvena spoznanja, rezultate in učinke raziskovalnega projekta in njihovo uporabo ter sodelovanje s tujimi partnerji. Največ 12.000 znakov vključno s presledki (približno dve strani, velikost pisave 11). [Nazaj](#)

³ Realizacija raziskovalne hipoteze. Največ 3.000 znakov vključno s presledki (približno pol strani, velikost pisave 11) [Nazaj](#)

⁴ V primeru bistvenih odstopanj in sprememb od predvidenega programa raziskovalnega projekta, kot je bil zapisan v predlogu raziskovalnega projekta oziroma v primeru sprememb, povečanja ali zmanjšanja sestave projektne skupine v zadnjem letu izvajanja projekta, napišite obrazložitev. V primeru, da sprememb ni bilo, to navedite. Največ 6.000 znakov vključno s presledki (približno ena stran, velikost pisave 11). [Nazaj](#)

⁵ Navedite znanstvene dosežke, ki so nastali v okviru tega projekta. Raziskovalni dosežek iz obdobja izvajanja projekta (do oddaje zaključnega poročila) vpišete tako, da izpolnite COBISS kodo dosežka – sistem nato sam izpolni naslov objave, naziv, IF in srednjo vrednost revije, naziv FOS področja ter podatek, ali je dosežek uvrščen v A" ali A'. [Nazaj](#)

⁶ Navedite družbeno-ekonomske dosežke, ki so nastali v okviru tega projekta. Družbeno-ekonomski rezultat iz obdobja izvajanja projekta (do oddaje zaključnega poročila) vpišete tako, da izpolnite COBISS kodo dosežka – sistem nato sam izpolni naslov objave, naziv, IF in srednjo vrednost revije, naziv FOS področja ter podatek, ali je dosežek uvrščen v A" ali A'.

Družbeno-ekonomski dosežek je po svoji strukturi drugačen kot znanstveni dosežek. Povzetek znanstvenega dosežka je praviloma povzetek bibliografske enote (članka, knjige), v kateri je dosežek objavljen.

Povzetek družbeno-ekonomskega dosežka praviloma ni povzetek bibliografske enote, ki ta dosežek dokumentira, ker je dosežek sklop več rezultatov raziskovanja, ki je lahko dokumentiran v različnih bibliografskih enotah. COBISS ID zato ni enoznačen, izjemoma pa ga lahko tudi ni (npr. prehod mlajših sodelavcev v gospodarstvo na pomembnih raziskovalnih nalogah, ali ustanovitev podjetja kot rezultat projekta ... - v obeh primerih ni COBISS ID). [Nazaj](#)

⁷ Navedite rezultate raziskovalnega projekta iz obdobja izvajanja projekta (do oddaje zaključnega poročila) v primeru, da katerega od rezultatov ni mogoče navesti v točkah 6 in 7 (npr. ni voden v sistemu COBISS). Največ 2.000 znakov, vključno s presledki. [Nazaj](#)

⁸ Pomen raziskovalnih rezultatov za razvoj znanosti in za razvoj Slovenije bo objavljen na spletni strani: <http://sicris.izum.si/> za posamezen projekt, ki je predmet poročanja [Nazaj](#)

⁹ Največ 4.000 znakov, vključno s presledki [Nazaj](#)

¹⁰ Največ 4.000 znakov, vključno s presledki [Nazaj](#)

¹¹ Rubrike izpolnite / prepisite skladno z obrazcem "izjava sofinancerja" <http://www.arrs.gov.si/sl/progproj/rproj/gradivo/>, ki ga mora izpolniti sofinancer. Podpisan obrazec "Izjava sofinancerja" pridobi in hrani nosilna raziskovalna organizacija – izvajalka projekta. [Nazaj](#)

¹² Navedite en izjemni znanstveni dosežek in/ali en izjemni družbeno-ekonomski dosežek raziskovalnega projekta v letu 2014 (največ 1000 znakov, vključno s presledki). Za dosežek pripravite diapozitiv, ki vsebuje sliko ali drugo slikovno gradivo v zvezi z izjemnim dosežkom (velikost pisave najmanj 16, približno pol strani) in opis izjemnega dosežka (velikost pisave 12, približno pol strani). Diapozitiv/-a priložite kot priponko/-i k temu poročilu. Vzorec diapozitiva je objavljen na spletni strani ARRS <http://www.arrs.gov.si/sl/gradivo/>, predstavitev dosežkov za pretekla leta pa so objavljena na spletni strani <http://www.arrs.gov.si/sl/analize/dosez/>. [Nazaj](#)

Obrazec: ARRS-RPROJ-ZP/2015 v1.00a

ED-C0-BA-E7-B0-F9-D8-57-7F-C2-E7-05-D2-FD-E4-34-0C-CF-7A-DE

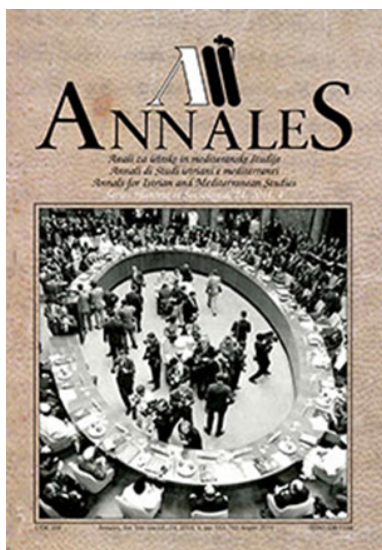
Priloga 1

HUMANISTIKA

Področje: 6.01 – Zgodovinopisje

Dosežek 1: Izvirni znanstveni članek v tematski številki *Annales*

REŽEK, Mateja. Vroča jesen 1956: sueška kriza, madžarska vstaja in vloga Jugoslavije. *Annales, Series historia et sociologia*, ISSN 1408-5348, 2014, letn. 24, št. 4, str. 601-614, ilustr. [COBISS.SI-ID [1537131972](#)]

Članek obravnava vlogo Jugoslavije pri reševanju sueške krize in odmev madžarske vstaje leta 1956 v Sloveniji/Jugoslaviji. Avtorica analizira ambiciozno jugoslovansko politiko posredovanja med sprtimi stranmi in poročanje tiska o vroči hladni vojni v kontekstu zapletenih domačih in mednarodnopolitičnih razmer sredi petdesetih let. Raziskava se opira na arhivsko gradivo in časopisne vire ter na znanstveno literaturo.

Članek je izšel v tematski številka revije *Annales, Series Historia et Sociologia* (4/2014), v celoti posvečeni zunanji politiki in diplomaciji povojne Jugoslavije. V njej je izvirne znanstvene članke objavilo kar 18 uveljavljenih domačih in tujih raziskovalcev jugoslovanske diplomatske zgodovine, njihove članke pa je kot gostujoča urednica zbrala in uredila Mateja Režek. Objavljene raziskave so v premišljenem vsebinskem in časovnem loku zajele nastajanje nove jugoslovanske diplomacije v prvih povojnih letih, vlogo Jugoslavije v Varnostnem svetu OZN in pri reševanju velikih kriz hladne vojne, idejna izhodišča in oblikovanje neuvrščene zunanje politike, bilateralne odnose z drugimi državami ter vlogo slovenskih diplomatov v zunanji politiki socialistične Jugoslavije. Tematska številka *Annales, Series Historia et Sociologia* je najboljšežnejša in vsebinsko najbolj zaokrožena znanstvena publikacija s področja slovenske in jugoslovanske diplomatske zgodovine druge polovice 20. stoletja, ki je doslej izšla v Sloveniji.

Priloga 2

HUMANISTIKA

Področje: 6.01 – Zgodovinoписje

Dosežek 1: Uredništvo zbirke pričevanj

PIRJEVEC, Jože (urednik), RAMŠAK, Jure (urednik). Od Mašuna do New Yorka: 20. stoletje skozi pričevanja štirih slovenskih diplomatov. Koper: Univerzitetna založba Annales, 2014. ISBN 978-961-6862-81-3. [COBISS.SI-ID 277368320]

Zbiranje, analiza in objava ustnih pričevanj nekdanjih slovenskih diplomatov je bil eden glavnih namenov projekta. Vodja in člani projektne skupine so med letoma 2012 in 2014 opravili serijo poglobljenih intervjujev z Janezom Stanovnikom, Antonom Vratušo ter Bogdanom in Marjanom Osolnikom, za objavo pa sta jih priredila prof. dr. Jože Pirjevec in dr. Jure Ramšak. Intervjuji se vsebinsko navezujejo na medvojne stike z drugimi odporniškimi gibanji, vlogo slovenskih politikov, diplomatov in strokovnjakov v povojnih prizadevanjih za revizijo državnih meja, načine odločanja v jugoslovanski zunanji politiki, idejne temelje in začetke politike neuvrščenosti, posebne interese SRS v zunanji politiki in druge vsebine, povezane z delovanjem Slovencev v jugoslovanski diplomaciji. Zbirka kritično urejenih ustnih pričevanj je pomemben vir za nadaljnje raziskave slovenske diplomatske zgodovine, z objavo na spletu pa je dostopen tudi drugim raziskovalcem slovenske in jugoslovanske diplomatske preteklosti.